

A. Najděte podmět v následujících větách. V souvětích vyhledejte podmět v každé větě zvlášť.

a) Archeologové je nedávno odkryli ve středočeské Velimi a v Uničově na Olomoucku. Studny z mladší doby kamenné teď vydávají zprávy o životě lidí dávno před námi. Co je na tom, že všechny jsou už zase zasypané. V laboratořích za ně mluví třeba zachovalé dřevo či zbytky nádob. Po tisíce let kolují zvěsti o knihách ukrývajících šířavá tajemství. Některé z nich jsou prý plné ohromujících znalostí. Jiné popisují vynálezy, o nichž současná věda nemá ani zdání. Na jejich stránkách často nechybějí magické formule a kouzla. Kdo těmto knihám porozumí, ten může získat ohromné schopnosti. Proto musely být tyto spisy často ukryty na dobře strážných místech, aby jim neporozuměli nepovolání. Patří k nim i kniha, kterou dodnes nikdo nedokáže přečíst. Všichni postupně opouštěli posluchárnu. Poslední pozhasínali světla. Nově příchozí všechny překvapil. Něco bílého nám přeletělo nad hlavou. Včera mi telefonoval někdo úplně cizí. „Pozdě“ je přece jen lepší než vůbec. To vaše „dříve“ znamená „pondělí“? I druhý v cíli měl čas lepší než dosavadní světový rekord. Pětice nejlepších předjela peloton o dvě minuty. Stovky mincí zvaných denáry byly nalezeny loni v listopadu v katastru obce Chýšť na Pardubicku. Na stadionu je zaplněna asi polovina všech míst. Je zde zakázáno kouřit. Jezdit denně do práce autem může být dost drahé. Pozorovat každé ráno vodní ptactvo bylo jejich zálibou.

b) Vytvořte po 3 příkladech vět:

- s podmětem vyjádřeným neurčitým zájmenem
- s podmětem vyjádřeným tázacím zájmenem
- s podmětem vyjádřeným přídavným jménem
- s podmětem vyjádřeným infinitivem
- s podmětem vyjádřeným určitou číslovkou

B. a) Co mají společného podměty v následujících větách?

Vody v řece stále přibývá.
S rostoucím věkem mu síly a energie ubývalo.
Přes noc zase připadlo sněhu.
Do hrnku se musí k mouce přidat mléka a oleje.
Vítr je stále silnější a silnější.
K návrhu nebylo připomínek.
Venku nebylo živé duše.
U soudu o jeho vině nebylo pochyb.
Kdyby nebylo matky, nikdy bych se k tomu neodhodlal.

Nebýt toho deště, určitě bychom přišli včas.
Nebylo po něm ani vidu, ani slechu.
Hned se kolem nás seběhlo alespoň dvacet dětí.
V noční vichřici spadlo hned několik stromů.
V každé loďce vás může jet maximálně deset.
Děvčat bylo v kuchyni pět.

b) Pokuste se sami vysvětlit, proč ve větách v a) není podmět vyjádřen 1. pádem.

c) V kterých větách z a) může být podmět vyjádřen také 1. pádem, aniž by se věta jinak změnila?